

Zápis

ze 4. jednání Koordinační pracovní skupiny (KPS) pro přípravu Národního akčního plánu (NAP) k zajištění udržitelného používání pesticidů v ČR

Datum konání: 17. května 2011

Místo konání: Ministerstvo zemědělství

Přítomni: viz presenční listina

Program:

1. Příprava Národního akčního plánu ČR - forma a členění + Různé.
2. Projednání návrhu postupu k zajištění uplatňování integrované ochrany rostlin (IOR) v ČR podle směrnice 2009/128/ES a národní legislativy - k tomuto bodu jednání byli přizváni i zástupci institucí mimo stálé členy KPS

Jednání zahájil a řídil ing. Hnizdil, zástupce za MZe a předseda KPS.

Ad1) Předseda KPS seznámil přítomné s průběžnými výsledky internetové ankety k míře vnímání rizika pesticidů veřejností a sdělil, že forma a rozsah NAP bude vycházet z podobných koncepčních dokumentů, které byly resortně připraveny dříve (např. k tzv. „vodní“ rámcové směrnici). Do příštího jednání připraví MZe osnovu a strukturu NAP.

Dále bylo sděleno, že pravděpodobně dne 16. června se na MZe uskuteční jednání zaměřené na problematiku bolševníku velkolepého. Přestože se problematika dotýká NAP spíše nepřímo (půjde o použití herbicidů na nezemědělské půdě), bude pozvánka zaslána na vědomí rovněž stálým členům KPS s možností jejich účasti.

Ing. Hnizdil také sdělil, že nevládní organizace budou přizvány na konkrétní tematická jednání, která se jich budou týkat. Na podzim 2011 se uskuteční druhý diskuzní seminář o NAP pro veřejnost, kam budou zástupci nevládních organizací rovněž pozváni.

Podrobněji byla diskutována realizace v rámci KPS schváleného plánu analýz vlivu zavedení udržitelného používání pesticidů. Předseda KPS seznámil se schváleným plánem a upozornil, že před vlastním zahájením (zadáním) prací na analýzách je třeba provést inventuru již existujících a k danému účelu využitelných studií, již s ohledem na hospodárnost prostředků na analýzy vynaložených. Konkrétně byla zmíněna jako příklad zpráva o kvalitě pitné vody v ČR v letech 2005-2007, která je volně dostupná na internetu. Jedná se zejména o obecně formulovaná zadání analýz vlivu pesticidů na necílové organismy a prostředí (body 7 a 8 v plánu analýz), kde předseda požádal o inventuru dostupných studií zejména zástupce rezortů životního prostředí a zdravotnictví. Příslušné dopisy budou na rezorty zaslány, stejně tak MZe požádá přímo řízené organizace, aby tuto inventuru provedly v zemědělském rezortu (např. SZPI).

V diskuzi Ing. Kazda nabídl srovnání konvenční a biologické ochrany řepky s využitím některých výstupů z výzkumné činnosti ČZU. Za účelem získání informací o výskytu reziduí přípravků na ochranu rostlin (POR) v potravinách bylo doporučeno využít výstupy nebo získat podklady od SZPI a RASF a kontaktovat experty na VŠCHT. MUDr. Trávníčková slíbila získat v ÚZIS statistiku o osobách hospitalizovaných v důsledku vystavení pesticidům, a informovala o návrhu zavést povinnost lékařů evidovat otravy pesticidy i v případech, že postižení nebyli hospitalizováni. Ing. Šíma doporučil obrátit se na veterinární ústavy s žádostí o získání dat o otravách necílových organismů pesticidy. RNDr. Nedělník upozornil, že analýzy dle plodin by měly obsahovat srovnání konvenční a integrované ochrany rostlin.

Závěry:

- a) MZe písemně požádá zástupce rezortů MŽP resp. MZd o provedení inventury dostupných studií o vlivu pesticidů na necílové organismy a ŽP resp. na zdraví lidí.

Zároveň MZe toto zajistí v rámci svého rezortu. Inventury je třeba provést do konce srpna 2011.

- b) MZe zadá provedení analýz uvedených v plánu postupně s ohledem na dostupné finanční prostředky k tomuto účelu.**
- c) Další jednání KPS je plánováno dne 21. června a jeho tématem bude rámcový obsah a formát NAP a pokračování diskuze na téma integrované ochrany rostlin a jejího fungování v ČR.**

Ad2) V úvodu ing. Hnízdil shrnul aktuální znění návrhu novely zákona č. 326/2004 Sb. ve vztahu k IOR. Následovala **obecná diskuze ve smyslu rozsahu a závaznosti využívání IOR** farmáři.

Pokud budou muset zemědělci používat IOR, budou chtít pobídky (dotace), aby byli rentabilní a pokryli vícenáklady - např. potřebu důkladného vymývání postřikovačů před použitím biologických přípravků (ing. Rosenkranc). IOR nemá být podle směrnice nerentabilní pro zemědělce, zavádění IOR nesmí být násilné, musí být v souladu se směrnicí pobídkové. Při uplatňování IOR se musí víc přemýšlet (ing. Uher), IOR klade vyšší požadavky na znalosti a zkušenosti pěstitelů (ing. Ackermann).

RNDr. Nedělník upozornil na rozpor, že ČR nemá koncepci zemědělství, ale zavádí IOR; na druhé straně však dle jeho názoru (i názoru prof. Kocourka) některé principy IOR již v praxi běžně fungují, de facto tak může být současná konvenční ochrana rostlin nahrazena IOR. RNDr. Nedělník pokládá za nedostatek, že definice IOR v novele zákona neobsahuje požadavek na udržení škodlivých organismů rostlin pod hladinou škodlivosti. Dle ing. Králíčka byl vypracován systém integrované ochrany konzumních brambor, MZe však podporu na zvýšené náklady neposkytlo; navíc, pokud obchodní řetězce diktují ceny, tak tím určují ekonomickými parametry i způsob pěstování (ochrany) rostlin.

SRS nebude schopna odpovědně kontrolovat dodržování povinnosti zemědělců aplikovat obecné zásady IOR, pokud nebude jasná hranice/metodika, kdy se jedná o obecné zásady IOR a kdy jde o konvenční ochranu (ing. Zahálka). Rovněž ing. Ackermann a ing. Ulrich podpořili sjednocení a zveřejnění jasných pravidel pro konkrétní plodiny, za jejichž nedodržení bude hrozit sankce. Zemědělec bude muset zvážit možnost využít každou z obecných zásad IOR.

Ing. Kazda upřesnil, co lze považovat za porušování obecných zásad IOR: neodstraňování posklizňových zbytků z pole, nestřídání plodin, zbytečná preventivní ošetření POR. Problémem však může být právě požadavek na střídání plodin - např. ekonomicky zdůvodněné monokulturní pěstování kukuřice (ing. Rosenkranc). Při praktickém vymezení obecných zásad IOR pro konkrétní plodiny tak musí být vzata v úvahu realita (ing. Ackermann a další). Je třeba, aby principy IOR byly jednoduché (ing. Řehák), měly by však platit v rámci všech systémů pěstování plodin (RNDr. Nedělník). Podle ing. Králíčka však určitý typ produkce vyžaduje mírnější přístup z hlediska IOR (např. odrůdy brambor vhodné pro výrobu lupínků jsou náchylné k některým chorobám a přesto je třeba je upřednostnit).

Závěry z obecné diskuze:

- a) Některé obecné principy IOR již v praxi v ČR běžně fungují, nepůjde tedy zcela o nové postupy.**
- b) Pro hodnocení, nakolik je povinné uplatňování obecných zásad IOR, by mělo být rozhodující „zvažování postupů“ a „hospodářské hledisko“, což vyplývá z vlastní definice IOR. Zavedení IOR nemůže zemědělce poškozovat ekonomicky, zemědělec musí ale ověřit možnost využít všechny obecné zásady IOR v rámci konkrétního manažerského rozhodnutí o způsobu pěstování dané plodiny na daném pozemku s přihlédnutím k riziku poškození produkce škodlivými organismy rostlin, s nímž lze za daných podmínek reálně počítat.**
- c) Při praktickém vymezení obecných zásad IOR pro konkrétní plodiny musí být vzata v úvahu realita (ekonomické a další objektivní podmínky pěstování v ČR), zásady mají**

být co nejjednodušší, kontrolovatelné a pružné - ve smyslu respektování specificky zaměřených pěstitelských technologií.

- d) V NAP je třeba podrobně rozpracovat rozsah povinností státu obsažených v článku 14 odst. 1, 2 a 5 směrnice 2009/128/ES.**

Dále byl diskutován tematicky členěný písemný podklad k IOR.

Téma: Koexistence IOR, integrované produkce (IP) a ekologického zemědělství (EKOZ):

Ing. Ludvík uvedl parametry, které tvoří „přidanou hodnotu“ pro systém IP ovoce. Při stanovení zásad IP ovoce bylo zejména přihlíženo k možnosti jejich objektivní kontrolovatelnosti. Nad rámec obecných zásad IOR je tak možno považovat požadavek limitního výskytu těžkých kovů v půdě, zákaz používání třetiny POR povolených v ČR, využívání postupů k posílení biodiverzity, které jsou oceňovány pomocí bodové stupnice nebo garance nižšího obsahu reziduí POR ve vypěstovaném produktu, než jsou obecně stanovené limity. Ing. Ackermann uvedl obdobně pro pěstování vinné révy v systému IP a ekologického zemědělství, že nad rámec obecných zásad IOR se uplatňuje např. zlepšování půdní úrodnosti, zachování biodiverzity, povinné ozelenění, dodržování povinností z hlediska výživy.

Dle ing. Kouřila je EKOZ nejvyšším stupněm ochrany rostlin s nízkými vstupy POR, je důkazem toho, že bez chemie to jde a je proto třeba nadále zachovat systémy EKOZ a IP. Dle prof. Kocourka došlo v posledních 10 letech k devalvaci systému IP, nyní díky povinnému uplatňování IOR je to možné napravit. Je třeba zodpovědět otázku, zda jsou produkty ekologického pěstování zdravější než produkty pěstování s konvenční ochranou rostlin (ing. Rosenkranc).

V souvislosti s IOR směrnice obsahuje jak povinnost státu připravit pobídky, tak uplatňovat sankce. Sankce přicházejí v úvahu u těch, kdo nedodrželi z výčtu obecných zásad takové, které byly v daném případě a za daných okolností dostupné a hospodářsky odůvodnitelné. Při uplatňování opatření nad rámec obecných zásad (kdy má farmář v přímé souvislosti s tím vícenáklady), přicházejí v úvahu pobídky, např. ve prospěch systému IP nebo EKOZ. Jde o kompenzace za ekonomické ztráty farmářům, kteří dobrovolně využívají metody ochrany, chránící veřejné statky, tj. životní prostředí apod. Při zpřísnění podmínek pro ochranu rostlin vždy dojde ke snížení rentability resp. ke zdražení produktů.

Závěry k tématu:

- a) **Lze stanovit pomyslnou stupnici míry používání konvenčních POR v systémech ochrany rostlin: obecné zásady IOR - IP - EKOZ. Dodržování IOR je povinné a pod sankcí, využívání IP a EKOZ je dobrovolné a měly by být alespoň zachovány stávající pobídky.**
- b) **Existuje několik státem udržovaných a podporovaných systémů pěstování plodin, resp. péče o krajinu, zaměřených na uchování či zlepšení životního prostředí a prvky těchto systémů, které se týkají metod ochrany rostlin, se mnohdy prolínají nebo dublují (např. zelené pásy, podpora přirozených antagonistů škodlivých organismů). NAP by měl sumarizovat stávající státní pobídky použitelné pro podporu IOR.**
- c) **Dohodnuto vytvořit modelové konkrétní příklady pro plodinu polní jednoletou (řepka, brambor?) a plodinu vytrvalou (jablono, réva vinná?) s popisem všech 3 systémů ochrany (IOR-IP-EKOZ) a uvedením jasných rozdílů mezi nimi - jako podklad pro NAP i další diskuzi. Jako garanti za přípravu těchto modelových příkladů budou osloveny příslušné plodinové svazy, které by měly spolupracovat s plodinovými VÚ.**

Téma: Poradenství v oblasti IOR:

Diskuze se zaměřila na hodnocení využitelnosti tzv. akreditovaného poradenství v zemědělském rezortu, dalších existujících systémů poradenství a potřebou jejich propojení ve smyslu zajištění vyváženého a aktuálního poradenství v oblasti IOR.

Obecně systém rostlinolékařského poradenství v ČR zatím nefunguje, stát ho musí nějak podpořit, aby byl pro zemědělce ekonomicky únosný (výjimkou je akreditované poradenství). Na druhou stranu, pokud je poradenství zadarmo, nebývá efektivní; pokud zemědělec za informace zaplatí, snaží se je lépe využít (ing. Bagár, ing. Rosenkranc). RNDr. Nedělník připomněl, že byl již dříve navržen systém „rostlinolékařských klinik“, realizace vždy uvázla na nedostatku financí.

Výzkum a státní správa často zaostávají za praxí, někdy poradci nezbývá než informovat o možnosti např. použití v ČR neregistrovaného přípravku, který je však v okolních státech povolen. Zároveň ale musí poradce pěstitele upozornit na nelegálnost případného použití (ing. Rosenkranc). Na druhou stranu by poradce nikdy neměl radit v rozporu s platnými předpisy (ing. Bagár).

Dle ing. Kouřila a ing. Ackermanna poradenství v EKOZ a v IP funguje dobře, mohlo by být využito i pro IOR; poradci budou schopni toto zvládnout, když všechny obecné zásady IOR by měly být uplatněny i v kvalitativně vyšších systémech ochrany.

V rámci akreditovaného poradenství MZe vznikne v roce 2011 nový obor – rostlinolékařské poradenství. Tento obor bude začleněn do akreditační směrnice MZe. Nyní je zpracováván profil rostlinolékařského poradce (aktuální pracovní verze návrhu novely směrnice MZe je přílohou zápisu) - ing. Řehák a další. Výhodou akreditovaného poradenství je, že stát zajišťuje jeho určitou úroveň a nezávislost a zemědělec může za přijaté a uhrazené poradenství získat od státu určitou úhradu. Jen malé procento akreditovaných poradců však skutečně radí, uveřejněný seznam poradců tak není funkční. MZe by mělo počet akreditovaných poradců redukovat (ing. Kouřil).

Poradce musí mít možnost se vzdělávat (ing. Bagár), neexistuje však centrální koordinace rostlinolékařského vzdělávání včetně vzdělávání poradců (ing. Řehák). Většímu využívání poradenství ze strany zemědělců by mohlo pomoci zvýšení úrovně vzdělávání poradců ze strany ÚZEI – mělo by být častější a kvalitnější; pak lze očekávat zájem i ze strany neakreditovaných poradců (ing. Kouřil). Je nutno řešit, kdo vytvoří kvalitní podklady pro poradenství a obecně rostlinolékařské vzdělávání; jsou k tomu třeba finance (RNDr. Nedělník). Hlavním obsahem proškolení rostlinolékařských poradců by měly být metodické postupy pro IOR (ing. Ackermann), tvůrci těchto postupů by měli přímo také poradce i přímo pěstitele školit (prof. Kocourek). Organizaci proškolení poradců lze řešit i využitím zkušeností ČSR (ing. Řehák). Dle ing. Hnízdila by měl NAP doporučit systém jednotného školení rostlinolékařských poradců (i neakreditovaných) ze strany státu, tyto poradci by mohli být nějak organizováni.

Závěry k tématu:

- a) **NAP by měl analyzovat stávající systémy zemědělského poradenství, které se týkají nebo je možno je využít v oblasti IOR, doporučit způsob optimalizace podpory pro účely IOR využitelného poradenství ze strany státu a řešit souběh neveřejných a veřejných zdrojů.**
- b) **NAP by měl řešit koordinaci resp. standardizaci odborného vzdělávání rostlinolékařských poradců v oblasti IOR napříč poradenskými systémy. Hlavním obsahem vzdělávání rostlinolékařských poradců by měly být v oblasti IOR plodinově zaměřené metodické postupy pro IOR, tvůrci těchto postupů by měli přímo také poradce školit. Systém vzdělávání akreditovaných poradců by mohl být po provedení inovace perspektivní také pro neakreditované poradce.**

Téma: Činnost státní správy, školství a výzkumu v souvislosti se zaváděním IOR (diskuze nedokončena):

Dle prof. Kocourka je oblast zpracování metodických postupů IOR nejslabším článkem novely zákona 326/2004 Sb. v oblasti IOR. Je třeba ve vyhlášce popsat způsob, jak budou metodické postupy zpracovány a jak certifikovány. Je třeba udělat revizi toho, co je připraveno a rychle zadat zpracování dalších potřebných postupů. Zpracování metodik by nemělo být výdělečnou akcí, ale záležitostí prestiže, přičemž je nezbytné, aby tyto postupy zpracovaly VÚ nebo pěstitelské svazy (pro plodiny bez

příslušných VÚ), tj. ti, kdo znají komplexně technologii pěstování plodiny (ing. Ackermann). Zpracování metodických postupů by mělo zajistit MZe (ing. Ackermann, ing. Řehák).

Dle ing. Hnízdila však SRS již v roce 2009 provedla inventuru dostupných metodik IOR podle plodin u nás i v zahraničí, je však nyní třeba je odborně posoudit, nakolik vyhovují požadavkům obsaženým v obecných zásadách IOR dle směrnice 2009/128/ES a zda jsou aplikovatelné v podmínkách ČR v kontextu s hospodářskou odůvodnitelností. Je otázkou, zda to je úkol pro výzkumné ústavy; nakolik je ještě na tomto úseku nezbytná vědecká experimentální práce. Mohlo by to být řešeno také úzkou spoluprací SRS a pěstitelských svazů. Již nyní je uveřejněna řada tzv. certifikovaných metodik jako výzkumné výstupy z projektů zaměřených na IOR. Do metodik je také vhodné zpracovat i podklady ze zahraničí, které se jeví jako využitelné v našich podmínkách. Na rozsáhlé zadání vývoje zcela nových originálních metodik IOR finance nejsou.

Pokud nějaká nestátní instituce za vlastní prostředky zpracuje metodiky, nebude je zveřejňovat, ale budou sloužit jako firemní know-how (ing. Rosenkranc). Základem bezplatné metodické podpory pro zemědělce tak mohou být jen výstupy státem financovaných projektů. Na druhé straně pokud bude stát vynucovat uplatnění obecných zásad IOR, může to motivovat nestátní instituce k investici do metodik pro firemní poradenství.

Dle RNDr. Nedělníka je třeba udělat inventuru ve středoškolských i vysokoškolských osnovách rostlinolékařského vzdělávání, přičemž metodické postupy IOR by měly tvořit jejich základ.

Příloha: pracovní verze návrhu novely směrnice Mze o akreditaci poradců MZe (9 stran) - bez příloh

Zapsali: Hnízdil, Markytánová

S m ě r n i c e

Ministerstva zemědělství č.j./2011-17000 ze dne2011
o akreditaci poradců MZe a jejich vedení v Registru poradců Ministerstva zemědělství

N Á V R H

Ministerstvo zemědělství (dále jen „ministerstvo“) v souladu se schválenou koncepcí poradenského systému MZe na léta 2009-2013 č.j. 8182/2008-18010 ze dne 15. 12. 2008 a usnesením vlády České republiky ze dne 16. 8. 2006, č. 948, k Programu rozvoje venkova České republiky na období 2007-2013, vydává tuto směrnici s resortní působností.

Obsah směrnice je v souladu s nařízením Rady (ES) č. 73/2009, kterým se stanoví společná pravidla pro režimy přímých podpor v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zavádějí některé režimy podpor pro zemědělce a kterým se mění nařízení (ES) č. 1290/2005, (ES) č. 247/2006, (ES) č. 378/2007 a zrušuje nařízení (ES) č. 1782/2003, nařízením Rady (ES) č. 74/2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), nařízením Komise (ES) č. 1974/2006, kterým se stanoví podrobná pravidla pro použití nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV) a zákonem č. 252/1997 Sb., o zemědělství, v platném znění.

Článek 1

Cíl akreditace

Vytvořit kvalifikační zázemí pro funkční zemědělský poradenský systém a soustavnou odbornou přípravou zajistit, že poradci akreditovaní MZe získají potřebné znalosti týkající se především povinných požadavků na hospodaření, dobrého zemědělského a environmentálního stavu, legislativy ČR k řízení zemědělských a lesních podniků a bezpečnosti práce založené na právních předpisech.

Článek 2

Vymezení pojmů

Pro účely této směrnice se rozumí

- (1) Žadatelem o akreditaci (dále jen žadatel), fyzická osoba.
- (2) Poradcem akreditovaným Ministerstvem zemědělství (dále jen poradce), poradce s platným akreditačním certifikátem a vedený v Registru poradců akreditovaných Ministerstvem zemědělství.
- (3) Akreditačním řízením, proces počínající podáním přihlášky k akreditaci až po zapsání do Registru poradců Ministerstva zemědělství.
- (4) Akreditací, proces ověření odborných znalostí a dovedností podle čl. 3 této směrnice. Dokladem akreditace je akreditační certifikát pro poradce.
- (5) Registrem poradců akreditovaných Ministerstvem zemědělství (dále jen „Registr“), jmenný seznam poradců s vyznačením oblasti, případně podoblasti akreditace, s uvedením registračního čísla, místa působnosti, kontaktu (adresa, telefon, e-mail, příp. webová adresa a adresa zaměstnavatele) a

doby platnosti uděleného akreditačního certifikátu. Registr, který je veřejně přístupný, je zřízen ministerstvem a zveřejněn na webové adrese Správce Registru a MZe.

- (6) Oblastí akreditace, vymezení odborné kompetence poradce.
- (7) Podoblastí akreditace, specializace v rámci oblasti akreditace.
- (8) Tematicky zaměřenou poradenskou službou, specificky zaměřená poradenská služba k určité podoblasti nebo oblasti
- (9) Odbornou praxí v oblasti akreditace „zemědělství, lesnictví a rostlinolékařství“, provozní praxe stejného zaměření s oblastí akreditace.
- (10) Akreditačním certifikátem pro poradce (dále jen „certifikát“), doklad potvrzující odbornou způsobilost poradce a jeho oprávnění vykonávat po dobu platnosti certifikátu poradenskou činnost v rámci oblasti, případně podoblasti akreditace, v projektech podporovaných z veřejných prostředků (vzor certifikátu - příloha č. 1 této směrnice).
- (11) Odbornou způsobilostí, odborné znalosti v oblasti, případně podoblasti akreditace, administrativní a technické vybavení poradce.
- (12) Akreditačním poradenským projektem, písemné zpracování zadané problematiky podle stanovené osnovy.
- (13) Poradenským projektem, projekt, který obsahuje návrh řešení odborné problematiky a příslušná poradenská doporučení v souvislosti s návrhy řešení.
- (14) Akreditační zkouškou, úspěšné absolvování závěrečných testů v rámci přípravného kurzu a obhajoba akreditačního projektu.
- (15) Správcem Registru, organizace, která z pověření ministerstva zodpovídá za vedení Registru a správnost údajů v něm vedených, provádí administrativní úkony spojené s akreditačním řízením a plněním povinností poradce, zajišťuje kontrolní činnost.
- (16) Etickým kodexem poradce, stanovení profesní etiky chování poradce (příloha č. 2 této směrnice).
- (17) Deníkem poradce, záznamník dokladující jeho poradenské aktivity a účast na dalším vzdělávání (příloha 3 této směrnice).
- (18) Kontrolními listy, seznam povinných požadavků na hospodaření (SMR), podmínek dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) a legislativy ČR k hospodaření zemědělského a lesního podniku.
- (19) Klient (např. podnikatel v zemědělství nebo lesnictví), osoba, pro kterou je prováděna poradenská služba
- (20) Dílčí kvalifikací kvalifikace stanovená v zákoně 179/2006 Sb. Zákon ze dne 30. března 2006 o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání)

Článek 3

Oblasti a podoblasti akreditace

(1) Akreditace je zaměřena na oblast:

- zemědělství,
- lesnictví,
- rostlinolékařství.

(2) Oblast zemědělství se dělí na tyto podoblasti:

rošlinná výroba, živočišná výroba, optimalizace hospodaření zemědělského podniku, ekologické zemědělství, zemědělství a ochrana přírody a krajiny, energetické využití agrárních produktů, zemědělské stavby a mechanizace, péče o půdu .

(3) Oblast lesnictví se nečlení na podoblasti.

(4) Oblast rostlinolékařství se dělí na podoblast rostlinolékařství v zemědělství a podoblast rostlinolékařství v lesnictví.

(5) Součástí akreditačního řízení je odborná příprava k získávání znalostí k následujícím tématům:

- a) kontrola podmíněnosti (všechny oblasti),
- b) soustava Natura 2000 (všechny oblasti),
- c) agroenvironmentální problematika, (oblast zemědělství a podoblast rostlinolékařství v zemědělství)
- d) environmentální problematika v lesnictví, (oblast lesnictví a podoblast rostlinolékařství v lesnictví)
- e) aktuální znalosti o metodách integrované ochrany rostlin (oblast rostlinolékařství)
- f) bezpečnost práce založená na právních předpisech (všechny oblasti).

(6) Na základě nových cílů a legislativních požadavků může ředitel odboru ministerstva, který zodpovídá za přípravu a realizaci systémových opatření v poradenství, provést dodatkem ke Směrnici změny oblastí a podoblastí akreditace a příslušnosti tematicky zaměřených poradenských služeb (příloha 9).

Článek 4

Kvalifikační požadavky na vstup do akreditačního řízení

Oblast zemědělství

(1) Ukončené vysokoškolské vzdělání v doktorském, magisterském, bakalářském studijním programu zemědělského směru, příp. ukončené vyšší odborné vzdělání zemědělského směru (Metodický pokyn Ministerstva zemědělství č.j. 41152/2008-18000 ze dne 11. 11. 2008 k posuzování minimální zemědělské kvalifikace, příloha 4, příp. 3) a ke dni podání přihlášky nejméně tři roky prokázané poradenské nebo odborné praxe ve zvolené podoblasti akreditace. Uznána bude praxe po ukončení požadovaného vzdělání, nebo

(2) střední odborné vzdělání zemědělského směru s maturitní zkouškou (Metodický pokyn Ministerstva zemědělství č.j. 41152/2008-18000 ze dne 11. 11. 2008 k posuzování minimální zemědělské kvalifikace, příloha 2) a ke dni podání přihlášky nejméně čtyři roky prokázané poradenské nebo odborné praxe ve zvolené podoblasti akreditace. Uznána bude praxe po ukončení požadovaného vzdělání, nebo

(3) dílčí kvalifikaci(e) pro poradce – držitele osvědčení vztahujícího se k podoblasti akreditace (seznam uznaných dílčích kvalifikací je v příloze č. 8). Ke dni podání přihlášky praxi doloženou v rozsahu podle dosaženého vzdělání. Při dosažení vysokoškolského vzdělání v doktorském, magisterském, bakalářském studijním programu poradenská nebo odborná praxe minimálně 3 roky, u středního vzdělání s maturitní zkouškou poradenská nebo odborná praxe minimálně 4 roky.

(4) Délku praxe podle odst. (1), odst. (2) a odst. (3) tohoto článku potvrzuje zaměstnavatel žadatele. Osoba samostatně výdělečně činná dokládá poradenskou praxi živnostenským oprávněním k poradenství a referencemi, tj. realizovanými poradenskými projekty (minimálně jeden poradenský projekt za každý doložený rok poradenské praxe), odbornou praxi pak dokládá registrací zemědělského podnikatele nebo živnostenským oprávněním se vztahem k oblasti zemědělství.

(5) Pro žadatele s nedoloženou poradenskou praxí bude získání poradenských dovedností součástí akreditačního řízení.

Oblast lesnictví

(6) Ukončené vysokoškolské vzdělání v doktorském, magisterském, bakalářském studijním programu lesnického směru nebo ukončené vyšší odborné vzdělání lesnického směru a ke dni podání přihlášky nejméně tři roky prokázané poradenské nebo odborné praxe v lesnictví. Uznána bude praxe po ukončení požadovaného vzdělání, nebo

(7) střední odborné lesnické vzdělání s maturitní zkouškou a ke dni podání přihlášky nejméně čtyři roky prokázané poradenské nebo odborné praxe v lesnictví. Uznána bude praxe po ukončení požadovaného vzdělání, nebo

(8) dílčí kvalifikaci(e) pro poradce – držitele osvědčení vztahujícího se k oblasti akreditace (seznam uznaných dílčích kvalifikací je v příloze č. 8). Ke dni podání přihlášky poradenskou praxi doloženou v rozsahu podle dosaženého vzdělání, odstavec (6) a (7) tohoto článku.

(9) Délku praxe podle odst. (6) až (8) tohoto článku potvrzuje zaměstnavatel žadatele akreditačního řízení. Osoba samostatně výdělečně činná dokládá poradenskou praxi živnostenským oprávněním k poradenství a referencemi, tj. realizovanými poradenskými projekty (minimálně jeden poradenský projekt za každý doložený rok poradenské praxe), odbornou praxi pak dokládá předložením kopie licence udělené podle hlavy 6 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, vztahující se k § 26 a § 37.

(10) Pro žadatele s nedoloženou poradenskou praxí bude získání poradenských dovedností součástí akreditačního řízení.

Oblast rostlinolékařství

(11) Odborné vzdělání podle § 85 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

(12) Délka prokázané odborné nebo poradenské praxe ke dni podání přihlášky u žadatelů s ukončeným vysokoškolským nebo vyšším odborným vzděláním činí 3 roky, u žadatelů s dosaženým středním odborným vzděláním s maturitní zkouškou nejméně čtyři roky.

(13) Délku odborné praxe potvrzuje zaměstnavatel žadatele akreditačního řízení. Osoba samostatně výdělečně činná dokládá odbornou praxi živnostenským oprávněním vztahujícím se k příslušné oblasti akreditace žadatele. Uznána bude praxe po ukončení požadovaného vzdělání.

(14) Délku dosažené poradenské praxe potvrzuje zaměstnavatel žadatele. Osoba samostatně výdělečně činná dokládá poradenskou praxi živnostenským oprávněním k poradenství. Pro žadatele, který nedoloží poradenskou praxi, bude získání poradenských dovedností součástí akreditačního řízení. Uznána bude praxe po ukončení požadovaného vzdělání.

(15) V případě nejasností v prokazování kvalifikace dle postupů uvedených v článku 4, rozhoduje o uznání kvalifikace odbor ministerstva odpovědný za uznávání odborných kvalifikací.

Článek 5 Akreditační komise

(1) Rozhoduje na základě vstupního pohovoru, po splnění formálních náležitostí, o zařazení žadatele do akreditačního řízení.

(2) Ověřuje odborné kompetence žadatele ve zvolené oblasti, případně podoblasti akreditace.

(3) Rozhoduje o udělení akreditace v příslušné oblasti, případně podoblasti.

(4) Rozhoduje o prominutí plnění požadavku podle čl. 7 odst. (2) písm. h) této směrnice.

(5) Rozhoduje o vyřazení poradce z Registru.

(6) Akreditační komisi (dále jen „komise“) ustanovuje ředitel odboru MZe, který zodpovídá za přípravu a realizaci systémových opatření v poradenství. Komise je tříčlenná a je složena z předsedy a dvou členů. Členem komise je vždy pracovník ministerstva.

(7) Předseda komise může na podporu rozhodování pozvat odborníky bez hlasovacího práva.

(8) Funkci tajemníka komise vykonává pracovník určený Správcem Registru.

(9) Komise se řídí ve své činnosti Jednácím a zkušebním řádem (příloha č. 6 této směrnice).

Článek 6 Podmínky a postupy akreditace poradce a jeho vedení v Registru

- (1) Žadatel vstupující do akreditačního řízení
- a) podá přihlášku v termínu zveřejněném Správcem Registru, který organizuje akreditační řízení. Formulář přihlášky je zveřejněn na webových stránkách Správce Registru. V přihlášce se uvádějí základní osobní údaje, požadovaná oblast akreditace/podoblast akreditace a dokládá se také splnění kvalifikačních požadavků včetně praxe,
 - b) absolvuje vstupní pohovor před komisí,
 - c) je, při splnění formálních náležitostí přihlášky, uhrazení akreditačního poplatku (výše poplatku je uvedena v přihlášce) a úspěšném absolvování vstupního pohovoru, zařazen do akreditačního řízení (není - li zařazen do akreditačního řízení, akreditační poplatek je vrácen v plné výši; žadateli vyřazenému v průběhu akreditačního řízení se poplatek nevrací),
 - d) absolvuje úspěšně přípravný kurz zakončený závěrečným testem, který zahrnuje odbornou přípravu k dosažení znalostí:

Pro oblast zemědělství

- uvedených v čl. 3 odst. (5) této směrnice a doplňkově podle čl. 3 odst. (2) této směrnice,

Pro oblast lesnictví

- uvedených v čl. 3 odst. (5) této směrnice,

Pro oblast rostlinolékařství

- uvedených v čl. 3 odst. (5) této směrnice, a doplňkově podle čl. 3 odst. (4) této směrnice

Pro všechny oblasti

- programů majících vztah k resortní politice, např. Programu rozvoje venkova České republiky i následných programů atd.,
- e) vypracuje akreditační poradenský projekt podle stanovené osnovy na schválené téma, vztahující se ke zvolené oblasti akreditace; v oblasti zemědělství a rostlinolékařství se téma akreditačního projektu vztahuje k podoblasti akreditace (za každou zvolenou podoblast vypracuje samostatný akreditační poradenský projekt). Projekt předloží v určeném termínu Správci Registru, který zajistí posouzení projektu dvěma oponenty,
- f) obhájí akreditační poradenský projekt před komisí a po úspěšném obhájení bude zapsán do Registru a obdrží od ministerstva certifikát s uvedením oblasti, případně podoblasti a doby platnosti, která je stanovena na 5 let ode dne složení akreditační zkoušky. Průběh akreditačního řízení je součástí Jednacího a zkušebního řádu akreditační komise (příloha č. 6 této směrnice).
- g) podepíše před zapsáním do Registru Etický kodex poradce a čestným prohlášením osvědčí své administrativní a technické vybavení pro vstup do zemědělského poradenského systému (tj. počítač s možností tisku, připojený na internet a vybavený kancelářskými programy – minimálně textový editor, např. MS WORD, tabulkový procesor, např. MS EXCEL, internetový prohlížeč). Zapsání do Registru a jeho zveřejnění na webové adrese Správce Registru proběhne nejpozději do 14 dnů od úspěšné obhajoby akreditačního projektu.

(2) Akreditovaný poradce

- a) požadující uvedení další oblasti, resp. podoblasti akreditace v certifikátu, předloží Správci Registru písemnou žádost (formulář na adrese www.agroporadenstvi.cz), doloží pro nově požadovanou oblast (podoblast) akreditace splnění kvalifikačních požadavků na vstup do akreditačního řízení (čl. 4 této směrnice), uhradí akreditační poplatek (výše poplatku je uvedena v žádosti) a vypracuje akreditační poradenský projekt podle stanovené osnovy na téma vztahující se ke zvolené oblasti (podoblasti) akreditace. Téma musí být schválené Správcem Registru, který rovněž zajistí posouzení projektu dvěma oponenty. Projekt obhájí před komisí. Poté bude nově akreditovaná oblast, resp. podoblast zapsána do Registru a poradce obdrží nový certifikát. Platnost uvedená v původním certifikátu zůstává beze změny,
- b) nejpozději 3 měsíce před skončením platnosti certifikátu předloží Správci Registru písemnou žádost o prodloužení akreditace. Po úspěšném absolvování stanoveného vzdělávání zakončeného závěrečným testem obdrží nový certifikát s vyznačením oblasti(i), resp. podoblastí(i) akreditace, s dobou platnosti 5 let a bude dále veden v Registru.

(3) Metodik poradenství Ústavu zemědělské ekonomiky a informací a Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (dále jen „metodik“) může být akreditován, předloží-li Správci Registru písemnou žádost, doloží splnění kvalifikačních požadavků na vstup do akreditačního řízení pro požadovanou oblast (podoblast) akreditace (čl. 4 této směrnice) a vypracuje akreditační projekt na téma schválené Správcem Registru a vztahující se ke zvolené oblasti (podoblasti) akreditace. Projekt předloží v určeném termínu Správci Registru, který zajistí jeho posouzení dvěma oponenty. Metodik obhájí akreditační projekt před komisí. Po úspěšném obhájení, podepsání Etického kodexu a čestného prohlášení, kterým osvědčí své administrativní a technické vybavení pro vstup do zemědělského poradenského systému (tj. počítač s možností tisku, připojený na internet a vybavený kancelářskými programy – minimálně textový editor, např. MS WORD, tabulkový procesor, např. MS EXCEL, internetový prohlížeč) bude zapsán do Registru a obdrží od ministerstva certifikát s uvedením oblasti, resp. podoblasti akreditace a doby platnosti, která je stanovena na 5 let ode dne úspěšného obhájení akreditačního projektu (Seznam metodiků - příloha č. 7 této směrnice).

(4) Žadatel s dílčí kvalifikací podle přílohy č. 8 této směrnice, splňující kvalifikační požadavky podle článku 4 odst. (3) může být akreditován v příslušné oblasti (podoblasti) a postup akreditace je shodný s postupem dle odst. (3) tohoto článku.

Článek 7

Práva a povinnosti poradce vedeného v Registru

(1) Poradce má právo

- a) zapojit se do poradenských programů podporovaných z veřejných zdrojů,
- b) účastnit se finančně podporovaných vzdělávacích akcí dalšího vzdělávání pořádaných Správcem Registru a mít tak přístup k informacím z informačních zdrojů resortu nezbytných pro plnění úkolů poradce vedeného v Registru,
- c) požádat Správce Registru o prominutí plnění požadavku podle čl. 7 odst. (2) písm. h) této směrnice.

(2) Poradce je povinen

- a) zabezpečit provedení poradenské služby v potřebném rozsahu v rámci své akreditace dle čl. 3 této směrnice,
- b) nabídnout klientovi poradenskou službu, která zjistí pomocí vyplnění Kontrolních listů (formulář na adrese www.agroporadenstvi.cz, navigace Expertní systémy a metodiky) do jaké míry jsou v podniku naplněny povinné požadavky na hospodaření (SMR), podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu (GAEC) a legislativa ČR k hospodaření zemědělského nebo lesního podniku (nebo revizi vyplněných Kontrolních listů v případě, že podnikatel vyplnil Kontrolní listy sám). Vyplněné Kontrolní listy jsou určeny pouze pro daný zemědělský podnik (čl. 7 odst. (2) písm. f) této směrnice),
- c) vypracovat podrobný výstup z poradenské služby s doporučeními vyplývajícími z provedené poradenské služby. Tento výstup vždy předat pouze klientovi a vyžádat si potvrzení o jeho převzetí, které je součástí Deníku poradce. Plnou odpovědnost za správnost a přiměřenost poradenského doporučení nese poradce. Odpovědnost za škody způsobené poradcem při výkonu jeho činnosti je součástí smluvního vztahu mezi klientem a poradcem,
- d) vypracovat v Deníku poradce popis každé provedené poradenské služby bez uvedení konkrétních doporučení, (pro kontrolu např. Správcem Registru a případně dalšími orgány),
- e) vést Deník poradce podle vzoru uvedeného v příloze č. 3 této směrnice v elektronické i písemné podobě a po dobu pěti let uchovávat a dále po tuto dobu uchovávat výstupy z provedené poradenské služby předávané klientovi podle odst. (2) písm. c) tohoto článku. Na vyžádání předložit Správci Registru Deník poradce v elektronické podobě,
- f) nesdělovat žádné osobní nebo jednotlivé informace či údaje, které získá v rámci své poradenské činnosti, jiným osobám, než je klient, s výjimkou případů nesrovnalosti či porušení zjištěných v rámci této poradenské činnosti, pro které vnitrostátní právní předpisy nebo právní předpisy Společenství stanoví povinnost informovat veřejný orgán, zvláště v případě trestného činu (NR (ES) č. 73/2009, kapitola 3, čl. 13),
- g) poskytovat poradenskou službu osobně a na vlastní odpovědnost; dbát, aby při vykonávání poradenské služby nedocházelo ke střetu zájmů,
- h) poskytovat poradenskou službu minimálně jedenkrát za kalendářní rok,
- i) účastnit se vzdělávacího programu poradců akreditovaných MZe (příloha č. 4 této směrnice),
- j) hlásit neprodleně Správci Registru veškeré změny týkající se údajů uvedených v Registru.

Článek 8 Kontrola činnosti poradce

(1) Kontrolním orgánem pro zemědělské, lesnické a rostlinolékařské poradenství podle této Směrnice je ustanoven Správce Registru.

(2) Kontroly pro oblast lesnictví jsou prováděny ve spolupráci s Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů.

(3) Kontroly pro oblast rostlinolékařství jsou prováděny ve spolupráci se Státní rostlinolékařskou správou.

(4) Kontrolní pracovníci a poradci se při provádění kontroly řídí Pravidly pro výkon kontrolní činnosti v poradenství, které je poskytované poradci akreditovanými MZe (příloha č. 5 této směrnice).

(5) Kontrola spolehlivosti poradce může být provedena také dotazníkovým šetřením u klientů.

Článek 9 Vyřazení poradce z Registru

(1) Na základě vlastní písemné žádosti poradce, kterou zašle Správci Registru.

(2) V případě porušení povinností vyplývajících z článku 7 odst. (2) této směrnice rozhoduje akreditační komise, ustavená podle článku 5 této směrnice, o vyřazení poradce z Registru.

(3) V případě úmrtí poradce.

(4) V případě uplynutí doby platnosti certifikátu.

(5) Na základě rozhodnutí o vyřazení poradce z Registru zabezpečí Správce Registru do 14 dnů vyřazení poradce. Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem vyřazení poradce z Registru.

(6) Na akreditačním certifikátu je uvedeno toto znění: „V případě vyřazení poradce z Registru, pozbývá akreditační certifikát platnost“. Certifikát se Správci Registru nevrací.

Článek 10 Závěrečná ustanovení

(1) Tato směrnice nahrazuje směrnici MZe ČR č.j. 30/2010-18000 ze dne 11. února 2010.

(2) Poradci akreditovaní podle směrnice MZe ČR č.j. 30/2010-18000 ze dne 11. února 2010 jsou povinni od nabytí účinnosti dodržovat ustanovení této směrnice; platnost certifikátu vydaného podle směrnice č.j. 30/2010-18000 zůstává beze změny.

(3) Na udělování akreditace a vyřazení poradce z Registru se nevztahují podmínky postupu při správním řízení. Řešení sporných otázek je v kompetenci ministerstva. Ministerstvo bude každoročně kontrolovat dodržování ustanovení této směrnice. Pro zajištění součinnosti s Programem rozvoje venkova ČR bude po dobu jeho platnosti vždy do 31. ledna předána zpráva SZIF o dodržování těchto ustanovení.

(4) Úprava smluvních vztahů mezi poradcem a klientem, vznikajících při provádění poradenské služby, není součástí této směrnice a je zakotvena v příslušných právních předpisech.

Článek 11 Účinnost

Tato směrnice nabývá účinnosti dnem zveřejnění na webové stránce MZe (www.mze.cz).

